

natuurtoets

Quickscan natuurtoets woningbouw Noord- scheschut

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Opdrachtgever

Gemeente Hoogeveen

Status

Concept

Zuiderzeelaan 53
8017 JV Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets woningbouw Noordscheschut

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid

Projectcode

Datum

Status

19-263

27 maart 2020

Concept

Auteur(s)

S. (Silvio) Lindhout & M. (Mike) Wallink

Tweede lezer

Iwan Veeman

Opdrachtgever

Gemeente Hoogeveen

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Lindhout, S. & M. Wallink (2020). Quickscan natuurtoets woningbouw Noordscheschut. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving en -beleid. Rapport 19-263. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	3
1.3 Leeswijzer	4
2. Kader en methode	5
2.1 Wet natuurbescherming	5
2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening	6
2.3 Onderzoeksmethode	6
3. Bescherming van gebieden en houtopstanden	8
3.1 Natura 2000	8
3.2 Natuurnetwerk Nederland	10
3.3 Houtopstanden	11
4. Soortbescherming	12
4.1 Flora	12
4.2 Zoogdieren	12
4.3 Vogels	14
4.4 Amfibieën	15
4.5 Vissen	15
4.6 Overige soortgroepen	16
5. Geraadpleegde bronnen	17

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Gemeente Hoogeveen heeft het voornemen om woningbouw te realiseren in het dorp Noordscheschut. Hiervoor is een bestemmingsplanwijziging nodig. Wet- en regelgeving voor bescherming van natuur verplichten vooraf te toetsen of activiteiten conflicteren met beschermde natuurwaarden. Ten behoeve van dit plan heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd om inzicht te krijgen in de mogelijke effecten van de beoogde bestemmingsplanwijziging op aanwezige natuurwaarden. In voorliggend rapport worden de methodiek en de uitkomsten van deze toetsing beschreven.

Bescherming van gebieden en houtopstanden

- Het plangebied ligt op 4,2 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Directe negatieve effecten op Natura 2000-gebieden treden niet op. Indirecte (uitstralende) effecten door bijvoorbeeld licht of geluid worden gezien de ruime afstand tot beschermde habitattypen en leefgebieden eveneens uitgesloten. Negatieve effecten door stikstofdepositie worden uitgesloten op basis van een uitgevoerde modelberekening met AERIUS.
- Het plangebied ligt op 600 meter afstand van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Vanwege deze afstand en de aard en omvang van het plan heeft de beoogde ontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.
- Voor het kappen van bomen in het plangebied is geen vergunning nodig.

Soortbescherming

- Tijdens het veldbezoek zijn sporen van eekhoorn aangetroffen. Mogelijk bevindt zich een eekhoornnest in de bomen rond Boogerdweg 4.
- De watergangen binnen en langs het plangebied vormen, gezien de terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens, mogelijk leefgebied van grote modderkruiper.
- Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in het plangebied. Schade aan onmisbaar foerageergebied en vliegroutes is evenmin te verwachten.
- In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aangetroffen. Wel is broedbiotoop aanwezig voor enkele algemeen voorkomende vogelsoorten zoals merel, wilde eend, meerkoet, hegenmus, zwartkop, gaai, houtduif en roodborst.
- Het plangebied bevat mogelijk leefgebied van zoogdieren en amfibieën met een provinciale vrijstelling.
- Er zijn geen vaste groei- of verblijfplaatsen aangetroffen of te verwachten van beschermde flora, reptielen en ongewervelden.

Conclusie en advies

- Als gevolg van de kap van bomen zijn effecten op nesten van eekhoorn te verwachten. Om negatieve effecten van de kap op eekhoorn tot een minimum te beperken en om een ontheffingsaanvraag te

voorkomen moet worden gewerkt volgens de eisen uit een goedgekeurde gedragscode. Van belang is dat de gemeente alleen gebruik kan maken van een gedragscode als ze aantoonbaar werken in overeenstemming met de gedragscode.

- Als beïnvloeding plaatsvindt van het watermilieu kan dit van invloed zijn op de hier mogelijk aanwezige grote modderkruiper. Vervolgonderzoek met behulp van eDNA is daarom nodig om de aanwezigheid van grote modderkruiper uit te sluiten of vast te stellen. De (optimale) periode voor het uitvoeren van eDNA-onderzoek is april t/m oktober. Indien de soort wordt vastgesteld binnen het plangebied en schade ondervindt is een ontheffing noodzakelijk.
- Mocht overigens ontheffing nodig zijn voor grote modderkruiper (of eekhoorn) dan is er in voorliggende situatie uitzicht op ontheffing.
- Werkzaamheden die broedbiotopen met aanwezige, nestelende of broedende vogels beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering op te starten in de periode eind november - eind februari. Wanneer buiten bovenstaande periode wordt gewerkt adviseren we om voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op broedende vogels en nesten.
- Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren en verblijfplaatsen van algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën verloren gaan. Voor deze soorten geldt in voorliggende situatie een provinciale vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van verplichte vervolgstappen voor deze soorten niet aan de orde is.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Gemeente Hoogeveen heeft het voornemen om woningbouw te realiseren in het dorp Noordscheschut. Voor deze ontwikkeling is een bestemmingsplanwijziging nodig. De beoogde woningen worden gerealiseerd ten zuidoosten van het dorp op percelen tussen de wegen Boogerdweg en Modderwijk (zie figuur 1.1). Wet- en regelgeving voor bescherming van natuur verplichten vooraf te toetsen of activiteiten conflicteren met beschermde natuurwaarden. Ten behoeve van dit plan heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd om inzicht te krijgen in de mogelijke effecten van de beoogde bestemmingsplanwijziging op aanwezige natuurwaarden. In voorliggend rapport worden de methodiek en de uitkomsten van deze toetsing beschreven.

Figuur 1.1 De begrenzing van het plangebied (rood omlijnd) in Noordscheschut. Bron kaartondergrond: OpenStreetMap.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied bestaat uit kadastrale percelen 3705 en 4556 aan de zuidoostkant van het dorp Noordscheschut binnen gemeente Hoogeveen. Het plangebied wordt aan de oost- en westzijde begrensd door grasland en erfbeplanting. De noord- en zuidzijde worden respectievelijk begrensd door de wegen Boogerdweg en Modderwijk. De percelen bestaan momenteel voornamelijk uit intensief beheerd grasland. Tussen de twee percelen stroomt een watergang genaamd 'Calkoenswijk'. Deze ondiepe watergang bevat een dikke sliblaag en is bijna volledig bedekt met eendenkroos. Aan de oostgrens van het zuidelijke perceel loopt een smalle, ondiepe watergang. De noordwestelijke hoek van het plangebied bevat bosgebied bestaande uit met name sparren en berken. Bebouwing ontbreekt binnen het plangebied.

Gemeente Hoogeveen is voornemens woningbouw te realiseren binnen het plangebied. De exacte invulling van het gebied is op moment van schrijven onbekend. Bomen die de erfgrans van Boogerdweg 4 vormen blijven waarschijnlijk behouden, maar mogelijk worden enkele naaldbomen (sparren) wel verwijderd.

1.3 Leeswijzer

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op beschermde gebieden en houtopstanden (hoofdstuk 3) en beschermde soorten (hoofdstuk 4). Daarnaast is beschreven of en zo ja, welke vervolgstappen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Tot slot bevat hoofdstuk 5 een lijst van geraadpleegde bronnen.

2. Kader en methode

2.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad, 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport wordt het plan getoetst aan alle drie de onderdelen. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet eist van iedereen zorgplicht voor de natuur. Zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat niemand moedwillig natuurgebieden of in het wild levende dieren of planten of hun directe leef-omgeving mag verstoren, schaden of doden. Dit kan door het achterwege laten van een handeling of door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van voorzorg is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Natura 2000 (hoofdstuk 2)

Hoofdstuk 2 regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR). Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor de bescherming van natuurlijke habitats, habitats van soorten en leefgebieden van vogels. Artikelen 2.1 tot en met 2.11 van de Wet regelen de bescherming van (de doelen voor) Natura 2000-gebieden. Artikel 2.7 verplicht om vooraf te beoordelen of plannen, projecten en activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden geformuleerde doelen. Als uit de beoordeling blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significant) negatieve effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling nodig. Artikel 2.8 bevat de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor het vaststellen van een plan of het verlenen van een vergunning. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of handeling plaatsvindt, soms is dat het Rijk.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, ei-leg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.
- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.
 - Soorten waarvoor -op basis van de betreffende provinciale verordening- vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt.

Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer er voor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken en aan welk wettelijk belang wordt voldaan.

Houtopstanden (hoofdstuk 4)

Hoofdstuk 4 regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend buiten de bebouwde kom, die een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt meld- (artikel 4.2) en herplantplicht (artikel 4.3). Er geldt een verbod op de kap als het voornemen daartoe niet (maximaal een jaar en minimaal een maand) vooraf is gemeld bij bevoegd gezag. Binnen drie jaar moet dezelfde grond op bosbouwkundig verantwoorde wijze zijn herbeplant. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Provinciale staten kunnen in de provinciale verordening regels opnemen over de melding en de herplant, zoals herplant op andere gronden dan waar de (deels) gevelde opstand stond.

2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro: Stb 2016 nr. 351) en uitgewerkt in provinciale verordeningen.

In het Barro staat dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het NNN vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen en nabij het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is.

2.3 Onderzoeksmethode

Literatuurstudie

Om de aanwezigte of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van het plan in beeld te brengen is gestart met een literatuuronderzoek. Hierbij is onderzocht of beschermde soorten bekend zijn in of in de directe omgeving van het plangebied. Hiervoor is onder andere gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en provinciale kaartviewers. Zie hoofdstuk 5 voor een volledig overzicht van geraadpleegde bronnen.

Quickscan onderzoek

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 14 november 2019 (bewolkt, droog, 8°C, windstil) is uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is het plangebied geïnspecteerd als ook de directe omgeving (± 75 meter rondom het plangebied), waarbij aandacht is besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming en mogelijke relaties tussen het plangebied en beschermde gebieden. Specifiek is gelet op aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van broedvogels en potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Hiervoor zijn de bomen binnen en in de directe omgeving van het plangebied geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten, holten en spleten. Sloten en watergangen binnen en direct rond het plangebied zijn om de tien meter met behulp van een schepnet

geïnspecteerd op het voorkomen van beschermde vissoorten als grote modderkruiper. Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voorgenomen plan bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten, gebieden en houtopstanden en of vervolgstappen (zoals nader onderzoek, ont-heffing- dan wel vergunningsaanvraag) vereist zijn.

Stikstofberekening

Een indirect negatief effect van de sloop kan ontstaan door een toename van stikstofdepositie op hier-voor gevoelige habitats en leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden. Effecten door stikstof worden berekend met het rekenmodel AERIUS. Voor de berekening heeft de opdrachtgever uitgangspun-ten geleverd voor uitvoering van de werkzaamheden (o.a. informatie over het aantal voertuigbewegingen en het aantal draaiuren van machines). Op basis van de uitgangspunten is een berekening uitgevoerd in AERIUS om te bepalen of er al dan niet sprake is van een toename in stikstofdepositie (>0,00 mol/ha/jaar).

Conform de AERIUS-instructie (BIJ12, 2019) is voor mobiele werktuigen (aanlegfase) de draaiuren-me-thode gehanteerd (zie figuur 2.1). Dit betekent dat op basis van het aantal draaiuren i.c.m. het vermogen, de belasting en de emissiefactor de emissie wordt berekend.

Bij de keuze voor 'draaiuren' berekent AERIUS de emissie NO_x met onderstaande formule:

$$E_{MW} = W * B * G * EF * \frac{1}{1000}$$

met:

- E_{MW} = Totale emissie NO_x door alle ingevoerde mobiele werktuigen (kg/jaar)
- W = Het gemiddelde volle vermogen van dit mobiele werktuig (kW)
- B = Het gedeelte van het volle vermogen van dit mobiele werktuig dat daadwerkelijk wordt gebruikt (%)
- G = Het aantal uren dat dit mobiele werktuig gemiddeld wordt gebruikt (uren/jaar)
- EF = Emissiefactor NO_x (gram/kWh)

Figuur 2.1 Formule berekening emissie NO_x met de draaiurenmethode.

3. Bescherming van gebieden en houtopstanden

3.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het 'Mantingerzand', gelegen op een afstand van circa 4,2 kilometer ten noorden van het plangebied (zie figuur 3.1). De voorgenomen werkzaamheden hebben geen directe relatie met het Mantingerzand of verderop gelegen Natura 2000-gebieden. Directe negatieve effecten, waaronder oppervlakteverlies van habitattypen en leefgebieden, worden vanwege deze afstand op voorhand uitgesloten. Indirecte (uitstralende) effecten door bijvoorbeeld licht of geluid – met uitzondering van stikstofdepositie – worden gezien de aard en omvang van het plan en de ruime afstand tot het Natura 2000-gebied eveneens uitgesloten.

Figuur 3.1 Afstand tussen het plangebied (rood) en Natura 2000-gebied het 'Mantingerzand' (geel). Bron kaartondergrond: OpenStreetMap.

Stikstofdepositie

De effecten ten aanzien van stikstofemissies die vrijkomen bij de aanleg- en gebruiksfase van de woningen zijn in beeld gebracht middels een modelberekening met AERIUS en getoetst volgens de huidige kaders van de Wet natuurbescherming.

Uitgangspunten AERIUS-berekening

Voor dit plan zijn verschillende bronnen van stikstof van belang. Bij de aanlegfase worden mobiele werktuigen ingezet en is de inzet van materieel en het transport van en naar de bouwplaats toe (van zowel materieel als personeel) relevant voor de stikstofemissies. Tijdens de gebruiksfase is het verkeer van en naar de woningen van belang. De te realiseren bebouwing zal emissievrij zijn en draagt zodoende niet bij aan de stikstofemissie van het voorgenomen plan.

Middels de AERIUS-calculator is een berekening uitgevoerd om te bepalen of er al dan niet sprake zal zijn van een toename in stikstofdepositie ($>0,00$ mol/ha/jaar) in het Mantingerzand of andere en verder weg

gelegen gebieden. De aanlegfase en gebruiksfase zijn in één berekening uitgevoerd, waarbij het rekenjaar 2020 is gehanteerd.

Aanlegfase: mobiele werktuigen

- Conform de AERIUS-instructie (BIJ12, 2019) is voor mobiele werktuigen de draaiuren-methode gehanteerd. Dit betekent dat op basis van het aantal draaiuren i.c.m. het vermogen, het bouwjaar, de belasting en de emissiefactor de emissie wordt berekend. Hierbij zijn voor de belasting en de emissiefactor de bijhorende standaardwaarden uit AERIUS gehanteerd¹.
- Het aantal draaiuren van de machines is conform opgave van de opdrachtgever.
- In AERIUS Calculator zijn alle mobiele werktuigen in een vlakbron ter grootte van het plangebied ingetekend.
- Alle machines komen uit een bouwjaar vanaf 2015 (Stage IV), verbruiken diesel als brandstof en hebben een uitstoothoogte van 4 meter met een spreiding van 2 meter.
- Alle vrachtwagens komen uit een bouwjaar vanaf 2014 (Euro6), verbruiken diesel als brandstof en hebben een uitstoothoogte van 4 meter met een spreiding van 2 meter.
- Het type machines en de overige uitgangspunten staan weergegeven in onderstaande tabel 3.1.

Tabel 3.1 Uitgangspunten van de mobiele werktuigen tijdens de aanlegfase.

Machine	Vermogen (kW)	Inzet (uren)	Belasting (%)	Emissiefactor (g/kWh)	Emissie NOx (kg/jr)
Rupskraan	130	176	0,6	0,3	4,12
Mobiele kraan	75	560	0,6	0,3	7,56
Mini-kraan	50	160	0,6	0,3	1,44
2 Tractors met dumper	125	80	0,4	0,4	3,20
Tractor met kilverbak	125	48	0,4	0,4	0,96
Vrachtauto 8x8	340	344	0,2	0,46	10,76
Vrachtauto met kraan	330	40	0,2	0,46	1,21
Vrachtauto met trailer	340	112	0,2	0,46	3,50
Totale emissie NOx (kg/jr)					32,76

Aanlegfase: wegverkeer

- Voor de werkzaamheden is uitgegaan van de volgende verkeersbewegingen:
 - Lichte verkeersbewegingen (personenvervoer): 820 bewegingen per jaar;
 - Zware verkeersbewegingen (vrachtverkeer): 1092 bewegingen per jaar.
- Het wegverkeer is ingetekend vanaf het plangebied tot de Meester Cramerweg. Vanaf deze weg gaat het verkeer op in het heersende verkeersbeeld (NSL-monitoring, 2020).

Gebruiksfase

- Voor de gebruiksfase is uitgegaan dat er 50 woningen worden gerealiseerd. Volgens de kencijfers van Kennisplatform CROW komt dit neer op 410 verkeersbewegingen per etmaal (CROW, 2018: Categorie Twee-onder-een-kap).

¹ Uitgezonderd vrachtverkeer (laden/lossen). Hiervoor is een belasting van 20% gemodelleerd en is de emissiefactor afkomstig uit Kadijk G. & R. Vermeulen (2013). Richtlijn voor bepaling van praktijkemissies van vrachtwagens en stadsbussen. TNO-rapport TNO 2013 R10356. Delft.

- De verdeling van het verkeer is afgeleid van de Meester Cramerweg: 95,5% licht verkeer, 2,7% middel-zwaar verkeer en 1,7% zwaar verkeer.
- Het wegverkeer is ingetekend vanaf het plangebied tot de Meester Cramerweg. Vanaf deze weg gaat het verkeer op in het heersende verkeersbeeld (NSL-monitoring, 2020).

Resultaat en conclusie

Uit de stikstofberekening (met kenmerk RkHJEFbthfSi op 15 februari 2020; separate bijlage) blijkt dat er geen sprake is van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden. Zodoende zijn er geen negatieve effecten door stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelen van omliggende Natura 2000-gebieden. Het bestemmingsplan is uitvoerbaar in het kader van de Wet natuurbescherming. Bij uitvoering van het plan is geen sprake van vergunningsplicht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van Natura 2000-gebieden is niet aan de orde.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen het NNN. Het meest dichtbijgelegen NNN-gebied ligt op een afstand van 600 meter ten zuidoosten van het plangebied (zie figuur 3.2) en bestaat uit het natuurbeheertype 'Dennen-, eiken-, en beukenbos' met in de kern 'Zuur ven of hoogveenven' (Provincie Drenthe, 2019c). Met de beoogde ontwikkeling wordt afgeweken van het vigerende bestemmingsplan. De provinciale regels van Drenthe over het NNN gelden echter alleen voor gronden binnen het NNN. De "nee, tenzij" afweging is daarom niet aan de orde. In het kader van goede ruimtelijke ordening is het wel noodzakelijk te waarborgen dat een plan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet aantast. Goede ruimtelijke ordening houdt in dat naastgelegen functies elkaar niet te veel hinderen.

Figuur 3.2 Het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (groen). Bron kaartondergrond: OpenStreet-Map.

Tussen het plangebied en het NNN-gebied liggen agrarische percelen, de Coevorderstraatweg en een opgaande bomenrij. Vanwege de aard en omvang van het plan, de afstand en het feit dat het plangebied ingebed ligt in bebouwd- en cultuurlandschap, heeft het beoogde plan geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Dat wil zeggen dat rust, donkerte, openheid landschap, de kwaliteit van de bodem, water en lucht, waterhuishouding, oppervlakte, robuustheid, aaneengeslotenheid en de samenhang van het NNN, niet worden aangetast door de beoogde plannen. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van het NNN is niet aan de orde.

3.3 Houtopstanden

In het noordelijke deel van het plangebied staan bomen welke mogelijk gekapt worden. Na raadpleging van de kaart bebouwde kom Wet natuurbescherming van gemeente Hogeveen, is gebleken dat de planlocatie binnen de bebouwde kom Wet natuurbescherming ligt. Het aanvragen van een kapvergunning is enkel nodig wanneer de te kappen bomen op de lijst beschermwaardige bomen van Hogeveen staan en dat is in voorliggende situatie niet het geval (Gemeente Hogeveen, 2014). Het aanvragen van een kapvergunning bij de gemeente is daarom niet aan de orde (Gemeente Hogeveen, 2019).

4. Soortbescherming

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen in de Wet natuurbescherming beschermde plantensoorten aangetroffen. Binnen het plangebied groeien vooral algemeen voorkomende plantensoorten van ruderaal omstandigheden zoals smalle weegbree, paardenbloem en verschillende grassoorten. De bomen binnen het noordelijke plangebied bestaan voornamelijk uit sparren en berken.

Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2019) worden deze soorten ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van flora is in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.

4.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermd door artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) van de Wet natuurbescherming. Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 4.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen, vanwege het ontbreken van bebouwing en bomen met geschikt holten of spleten. Door het plan gaan geen (potentiële) verblijfplaatsen voor vleermuizen verloren. Vervolgstappen voor verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Vliegroutes en foerageergebieden

De watergang 'Calkoenswijk' binnen het plangebied wordt mogelijk gebruikt als vliegroute door vleermuizen (zie ook kader 3.1). Ook aanwezige opgaande beplanting aan de rand van het plangebied vormt mogelijk een (onderdeel van een) vliegroute. Deze beplanting blijft grotendeels behouden als erfgras en daarmee de potenties voor vleermuizen. Alternatieve vliegroutes zijn o.a. aanwezig in de vorm van bosgebied ten oosten van de Boogerdweg en watergangen de 'Tweede en Derde Wijk' ten zuiden van het plangebied. Van onmisbare foerageergebieden is binnen het plangebied dan ook geen sprake. Vanwege het huidige agrarische gebruik en de openheid van het plangebied is er tevens geen sprake van belangrijk of onmisbaar foerageergebied. In de directe omgeving van het plangebied is daarnaast ruim voldoende alternatief foerageergebied voorhanden. Realisatie van het plan leidt niet tot schade aan onmisbare vliegroutes of foerageergebieden van vleermuizen. Vervolgstappen voor vliegroutes of foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

Eekhoorn

De sparren rond Boogerdweg 4 zijn geschikt als verblijfplaats van eekhoorn. Tijdens het veldbezoek zijn hier op sparrenkegels vraatsporen van eekhoorn aangetroffen. Door de dichte groeiwijze van de sparren was het gedurende het veldbezoek niet mogelijk om eventuele eekhoornnesten te lokaliseren. Voor de beschermde eekhoorn is het noodzakelijk om extra mitigerende maatregelen uit te voeren bij het kappen van de bomen rond Boogerdweg 4. Om negatieve effecten van de kap op eekhoorn tot een minimum te beperken en om een ontheffingsaanvraag te voorkomen moet worden gewerkt volgens de eisen uit een goedgekeurde gedragscode, zoals die van Stadswerk Ruimtelijke Ontwikkeling van de Vereniging Stads- werk Nederland. Het werken conform eisen van een dergelijke gedragscode is overigens alleen toegestaan indien de gemeente Hogeveen de gedragscode als uitgangspunt heeft opgenomen bij uitvoering van voorgenomen kapwerkzaamheden of de gedragscode geïmplementeerd heeft binnen de organisatie. De maatregelen dienen te worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol waarna ecologische begeleiding plaatsvindt door een ter zake kundige.

Belangrijkste is dat derden -in dit geval gemeente- alleen gebruik kunnen maken van een gedragscode als ze aantoonbaar werken in overeenstemming met de gedragscode. Het 'aantoonbaar' werken volgende de gedragscode omvat het hele pakket van verplichtingen en voorwaarden zoals opgenomen in desbetreffende gedragscode en het goedkeuringsbesluit.

Overige grondgebonden zoogdieren

Vaste verblijfplaatsen van overige beschermde grondgebonden zoogdieren (artikel 3.5 en 3.10 Wet natuurbescherming) zoals steenmarter of das worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2019) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Wel zijn in het plangebied vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten zoals mol, haas, huisspitsmuis, bosspitsmuis *spec.*, bosmuis, veldmuis en rosse woelmuis aangetroffen en/of te verwachten. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Drenthe

vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.3 Vogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 2.1). Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Wet natuurbescherming verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 4.2).

Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Huismus

Op de dakpannen van de bestaande woningen direct ten noorden van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek huismussen waargenomen. Deze broedgelegenheid van huismus zal niet verdwijnen als gevolg van de plannen. Tevens zal het belangrijkste leefgebied van huismus (erven) behouden blijven, waardoor geen negatieve effecten op leefgebied van de soort plaatsvinden. Het nemen van vervolgstappen voor huismus is niet aan de orde.

Overige broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties of onmisbaar foerageergebied aangetroffen van vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (zie kader 4.2). Deze worden gezien de actuele verspreidingsgegevens (NDDF, 2019) en de terreinkenmerken ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

Kader 4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt in Drenthe verstaan: in functie zijnde nesten van de ooievaar, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, wespandief, zwarte wouw, slechtvalk, sperwer, steenuil, kerkuil, oehoe, gierwaluw, grote gele kwikstaart, en huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

In de groenstructuren en watergangen binnen en direct langs het plangebied is geschikt broedbiotoop aanwezig voor enkele algemene vogelsoorten zoals bijvoorbeeld merel, wilde eend, meerkoet, heggenmus, zwartkop, gaai, houtduif en roodborst. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.

Geadviseerd wordt om de werkzaamheden zoveel mogelijk buiten het broedseizoen uit te voeren. In voorliggende situatie kan voor de te verwachten soorten de periode tussen eind februari en eind november worden aangehouden als broedseizoen. Wanneer werkzaamheden binnen deze periode worden uitgevoerd adviseren we om een broedvogelcontrole door een ter zake deskundige uit te laten voeren of het plangebied voor het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels om de vestiging van broedende vogels te voorkomen.

4.4 Amfibieën

Alpenwatersalamander

Op circa 200 meter ten noordoosten van het plangebied zijn waarnemingen van alpenwatersalamander bekend (NDFF, 2020). Bij het veldbezoek zijn geen alpenwatersalamanders aangetroffen in de watergangen. Overigens zijn de watergangen ongunstig als leefgebied van alpenwatersalamander. Zo is de brede watergang nagenoeg volledig bekend met kroos wat voor extreem zuurstofarme onstandigheden zorgt in het watermilieu. Verder is het waterpeil in de andere watergang erg laag, waarschijnlijk valt deze in het vroege voorjaar al droog. Bovendien is het aantal geschikte locaties voor ei-afzet (waterplanten of bladeren) beperkt. Voortplanting of overwintering van de alpenwatersalamander wordt op basis van de habitateisen en terreinkenmerken dus ook niet verwacht binnen het plangebied. Vervolgstappen ten aanzien van de alpenwatersalamander zijn niet aan de orde.

Overige amfibieën

Op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens wordt voortplanting en overwintering van andere in de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en nationaal beschermde amfibieën (zoals kamsalamander, poelkikker, rugstreeppad en heikikker) uitgesloten.

Wel is binnen het plangebied voortplanting en overwintering mogelijk van algemene amfibiesoorten als gewone pad en bruine kikker. Deze soorten zijn ook in de omgeving van het plangebied waargenomen (NDFF, 2019). Bij realisatie van de plannen kunnen enkele exemplaren van deze vrijgestelde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Drenthe vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

4.5 Vissen

Grote modderkruiper

Van grote modderkruiper zijn waarnemingen bekend in de omgeving van het plangebied (NDFF, 2019). Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren van grote modderkruiper gevangen. Op basis van terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens is het voorkomen van de soort wel mogelijk binnen het plangebied. Als aanpassingen plaatsvinden aan de watergangen wordt mogelijk leefgebied van de grote modderkruiper aangetast. Om het voorkomen van de grote modderkruiper uit te sluiten of aan te tonen is in dat geval aanvullend onderzoek noodzakelijk. Hierbij is het bemonsteren van environmental-DNA

(eDNA) de meest effectieve methode (BIJ12, 2017). De optimale periode voor het uitvoeren van eDNA-onderzoek is april t/m oktober.

Wanneer uit het eDNA onderzoek de aanwezigheid van grote modderkruiper wordt vastgesteld en leefgebied verloren gaat, dient er eerst een ontheffing te worden aangevraagd bij provincie Drenthe. Er is in deze situatie uitzicht op ontheffing omdat aan onderstaande voorwaarden kan worden voldaan:

- De functionaliteit van de leefomgeving kan gegarandeerd worden door het realiseren van nieuw leefgebied of bestaand leefgebied te verbeteren en grote modderkruipers tijdens het uitvoeren van de dempingswerkzaamheden te ontzien.
- Het belang van de woonwijk kan worden onderbouwd met het volgende belang: In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Overige vissen

Tijdens de veldbezoeken zijn geen overige beschermde vissen aangetroffen die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en vissen die nationaal beschermd zijn. Op basis van het veldbezoek, het ontbreken van geschikte terreinkenmerken en verspreidingsgegevens (NDFF, 2019) worden deze soorten ook niet verwacht. Vervolgstappen zijn voor vissen niet aan de orde.

4.6 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF, 2019) worden in het plangebied geen vaste verblijfplaatsen verwacht van beschermde reptielen en ongewervelden. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor deze soortgroepen.

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2019). Instructie gegevensinvoer voor AERIUS calculator 2019. Versie 1.0.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Grote modderkruiper *Migurnus fossilis*. Versie 1.0, juli 2017.

Broekhuizen, S. *et al.* (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

CROW (2018). Toekomstbestendig parkeren. Van parkeercijfers naar parkeernormen. Kennisplatform CROW, Ede.

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Gemeente Hoogeveen (2014). Lijst van beschermwaardige bomen Noordscheschut.

Kadijk G. & R. Vermeulen (2013). Richtlijn voor bepaling van praktijkemissies van vrachtwagens en stadsbussen. TNO-rapport TNO 2013 R10356. Delft.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Provincie Drenthe (2019a). Provinciale omgevingsverordening Drenthe.

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)

Internet

Gemeente Hoogeveen (2019). <https://www.hoogeveen.nl/vergunningen/boom-kappen> (Gemeentelijke kapregels).

NDFF (2019). Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). geraadpleegd op 13 november 2019.

Provincie Drenthe (2019b). <https://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/natuur-milieu/natuur/natuurnetwerk/> (kaart met begrenzing NNN).

Provincie Drenthe (2019c). <https://geo.drenthe.nl/geoportaal/src/?lang=nl&topic=nbp2017> (beheertypenkaart 2019).

RAVON.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen).

NSL-monitoring.nl (2020). Viewer (<https://www.nsl-monitoring.nl/viewer/>). Geraadpleegd op 7 februari 2020.

SOVON.nl (website met soortinformatie over vogels).

Vlinderstichting.nl (website met soortinformatie over vlinders en libellen).

Zoogdierenvereniging.nl (Website met soortinformatie over de Nederlandse zoogdieren).